

Temyiz umumî heyetinin dikkate şayan bir kararı Adliye Vekâletinin el koyma davaları hakkındaki tamimini temyiz varid görmedi

"İşlendiği zaman mer'î bulunan bir karara göre suç teşkil eden bir fiil, cürüm vasfını muhafaza eder ve davalar takib ve cezalar infaz edilir,"

Ankara 22 (Hususi) — Her nevi gıda maddelerine el koyma kararından mütevellid davaların takibine ve cezaların infazına artık lüzum kalmadığı hakkında Adliye Vekâletinin müddei umumiliklere yaptığı tamim hakkında Temyiz mahkeme-

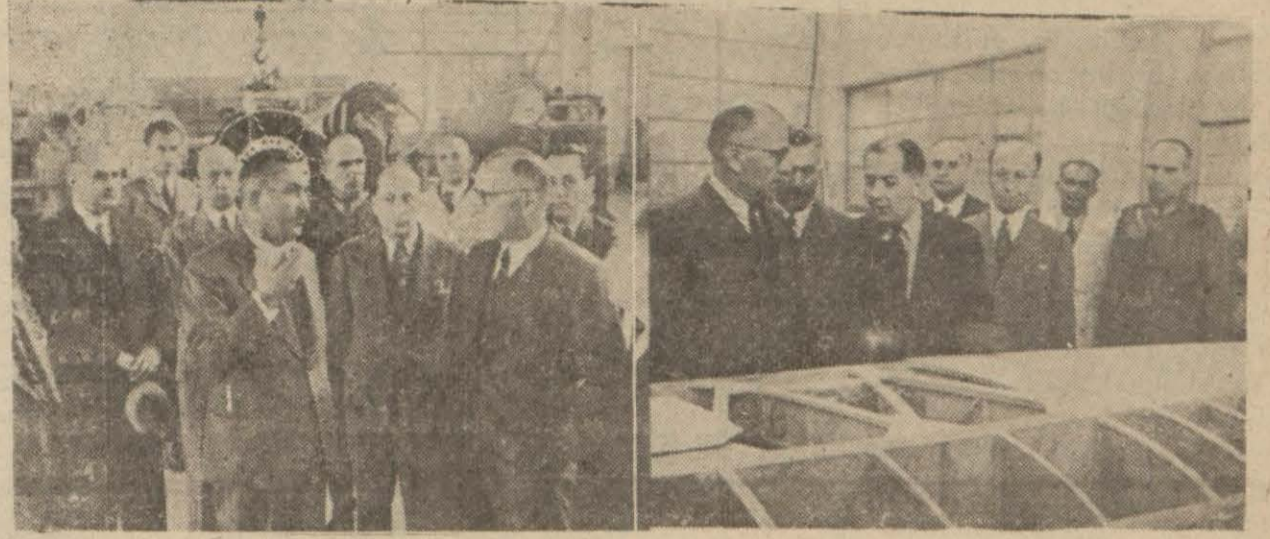
si üçüncü ceza dairesi kararını vermiştir.

Bu kararda, el koyma kararının kalkmasına rağmen, işlendiği zaman mer'î bulunan bir karara göre suç teşkil eden bir fiil, cürüm vasfını muhafaza eder ve binalehy davalar takib ve ce-

zalar infaz edilir, denilmektedir.

Temyiz başmüddeiumu-misi karara itiraz eylediğinden, Temyiz umumî heyeti toplanarak üçüncü ceza dairesinin kararını müzakere etmiş ve ekseriyetle bu karara iştirak etmiştir.

Başvekilin tetkikleri

Başvekil Saraçoğlu'nun evvelki gün Türk Hava Kurumunu ziyaret ettiğini ve Etmesüt tayyare fabrikasında çalışmalarını tetkik ettiğini yazmıştı. Yukarıda resimler Başvekilin Türkkuşu fabrikasında izah ederken göstermektedir.

İzmirde hububat satışı serbest

İzmir müstahsilleri hububat borçlarını tamamen ödediler

İzmir 22 (Hususi) — Vilâyetimiz müstahsillerine borçlandırılan hububat tamamen ödendiğinden, hububat satışı bugünden itibaren serbest bırakıldı ve keyfiyet ilân edildi.

Köylü hububatını, tanzim satışı yapılmayan yerlerde dilediği gibi satabilecektir. Zahiresi bulunmayan yerler, serbest bırakılan hububattan diledikleri kadarını satın alabileceklerdir.

Pirinç fiatlarında görülen yükseliş baş döndürüyor

Gıda maddelerindeki fiyat artışları için ticaret müdürlüğünde dün yapılan toplantı

Pirinç fiyatları bir iki gündüze baş döndürücü bir şekilde artmakta devam etmektedir. Toptan fiyatlar 145-165, perakende fiyatlar ise 180-210 arasındadır. Bununla beraber şehrimizdeki bakkalların ekserisinde pirinç bulunmamakta ve ancak el altından satılmaktadır.

Ticaret müdürlüğünde dünki toplantı

Dün muntaka ticaret müdürü (Devamı sayfa 4/1 de)

Ticaret Vekilinin Denizlide tetkikleri

Denizli 22 (A.A.) — Ticaret Vekili doktor Behçet Uz, bu sabah 5,30 da Denizliye gelerek Halkevinde Denizlideki garbi Anadoluda dokuma kooperatifleri birliği ve kooperatifler idare heyetleri azalarının yaptığı bir toplantıya riyaset etmiştir. Bu toplantıda, dokuma fiatlarının yükselmesinin sebepleri görülmüştür. Vekil, dokumacılara iplik (Devamı sayfa 4/1 de)

Hariciye Vekiline bugün ameliyat yapılıyor

Ankara 22 (Hususi) — Rahatsız bulunan Hariciye Vekili Numan Menemencioglu'na yarın (bugün) Nümunne hastanesinde ameliyat yapılacaktır.

İkinciteşrin başına kadar hiç kimseye kömür verilmeyecek

Bu tarihten itibaren kendilerine numaralı kupon verilmiş olanların kömürlerini hangi gün alacakları gazetelerle ilân edilecek

Kömür tevzi merkezi İstanbul şubesi müdürü Eyüb Sabrînin tekrar Ankara'ya eski vazifesine alındığını ve İstanbul şubesi müdürlüğüne merkez şube müdürlüğünden Şefiğin tayin edildiğini birkaç gün evvel yazmıştık. Yeni müdür evvelki gün gelerek vazifesine başlamıştır.

Aldığımız malûmata göre, tevzi müessesesi tarafından İkinciteşrin başına kadar hiç kimseye kömür verilmeyecektir. Müessese müdürlüğüne yeni verilen karar nazaran Birinciteşrin ayı sonlarında evvelce parayı yatıran

rak ordino almış ve kendilerine birer kupon verilmiş olanların hangi gün kömür alacakları gazetelerle ilân edilecektir. Ellerde kupon bulunanlar ilân edilen günde ancak müessesenin kendi depolarından istihkakları olan kömürü alabileceklerdir. Aynı karara göre şimdilik bayilere kömür verilmemekte ve Havzadan getirilen kömürler Kuruçay'da depolarda Türk Liçmeddedir. Diğer taraftan İkinciteşrin sonlarına kadar fabrika ve imalâthanelerin kömür istihkakları parti parti verilecektir.

(Yeşilay) ın verdiği kararlar

Doktor İbrahim Zati : «İçki istihsalâtı hiçbir sebeble tezyid edilmemelidir» diyor

Yeşilay idare heyeti azasına göre bir tek caddede meyhaneler hariç 24 ayak üstü içki satan yer tesbit edilmiş!

Son günlerde ekseri bayi ve bakkallarda bilhassa 25 santilirelik rakıların bulunamayışı, soma ve ispirto gibi belli başlı içki imaline yarıyan iptidai maddelerin azlığından bahsedilmiş akşamcılar arasında büyük bir tasa uyandırmaktadır.

İçki tiryakilerinin ağzlarını bu suretle bıçak açmazken, diğer taraftan Yeşilaycılar da, şehir ve köylerdeki içki sarfiyatının gün geçtikçe artmakta olduğundan şikâyetçidirler. Rakı sarfiyatının çoğaldığı haberleri karşısında faaliyete geçen ve fevkalâde bir toplantı yapan Yeşilaycıların son aldıkları kararlar ise, içki müptelâlarını büsbütün düşündürecek bir mahiyettedir.

Yeşilaycıların tatbikini hükümetten istedikleri bu kararlara göre; içki imali kat'i surette azaltılmalı, bakkal adile açılan ayaküstü meyhanelerinin bundan sonra açılmalarına müsaade edilmemeli ve içkili eğlence yerlerinin tahdidi yoluna gidilmelidir.

Dün bu mevzu etrafında profesör Mazhar Osman Uzmanla konuşmuştu. Bugün de Yeşilay Kurumunun müesseselerinden ve ilâhî kurumu esnasından doktor

Doktor İbrahim Zati Öget İbrahim Zati Ögetin düşüncelerini yazıyoruz:

«Yeşilay kurumu faaliyetini daha ziyade, propaganda, irşad ve telkin gibi üç esaslı noktada toplamış bulunuyor. Fakat memleketimizin muhtelif bölgelerinden almış olduğumuz raporlar, inhisar idaresinden edindiğimiz malûmat ve bilhassa İnhilâf (Devamı sayfa 4/1 de)

Amerikada 3,448 gemi inşa ediliyor

Müessiller meclisi bahriye encümeni reisinin sözlü

"Atlantik muharebesi müttefikler lehine dönüyor,"

Vaşington 22 (A.A.) — Müessiller meclisi bahriye encümeni reisi Karl Winson şöyle demiştir:

Atlantik muharebesi müttefikler lehine dönüyor. Bu hakikati kat'iyetle bildiriyorum.

Winson bundan başka, Birleşik Amerika deniz tezgâhlarında halen 3448 geminin inşa edilmekte olduğunu, bunlardan 3230 unun Amerikan filosuna ve 218 inin de Birleşik Amerikanın müttefiklerine aid bulunduğunu ifşa etmiştir.

Finlândiya harpten ne şartlarla çekilecek?

Vaşington 22 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Vaşington diplomatik mahfillerinde, Finlândiyana mevcudiyeti tehditten kurtulur ve kendisine emniyeti hakkında devamlı teminat verilir verilmez harpten çekilmek arzusunda olduğuna dair Finlândiya elçiliği tarafından yapılan son beyan üzerine hariciye nazırlığının resmî (Devamı sayfa 4/1 de)

Müttefiklerin Libyada bir akınları

Roma 22 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 848 numaralı tebliği:

16 Eylülde safakla beraber Calo vahasındaki kuvvetlerimiz

Almanlar Rusyada bir şehri daha hücumla zaptettiler

Stalingradda her evin sofası muharebe meydanı halini aldı

Moskova, Sovyetlerin bazı kesimlerde arazi kazançları temin ettiklerini bildiriyor

TEBLİĞLERE GÖRE SON VAZİYET

Berlin 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Düşman 21 Eylül gecesi torpido muhribleriyle hücumbotlarının himayesinde Novorosiskin şimal

batsında bir noktaya asker çikarmağa teşebbüs etmiştir. Alman harb gemileri bu teşebbüsü akamete uğratmıştır.

Alman hava kuvvetleri [Devam 5 inci sayfada]

Askerî vaziyet

Stalingrad şehri dayanıma devam ederse ne olacak?

Yazan: Emekli General K. D.

21 Eylül tarihli Alman resmî tebliği orta Terek cenub sahasındaki çok kuvvetli Sovyet müdafaa mevzilerinin Alman kıt'aları tarafından

çetin ve sürekli muharebelerden sonra yeniden yarılarak Wladimirovski ve Terek şehirlerinin zaptedilmesi [Devam 5 inci sayfada]

Parti reisi basın mensublarıyla tanıştı

Dün Basın Birliği İstanbul mitinginde parti idare heyeti reisi Suad Hayri Ürgüblünün basın mensublarıyla tanışmasını temin için bir toplantı yapılmış ve bir çay verilmiştir.

İsl Dr. Lütfî Kırdar, Parti vilâyet idare heyeti reisi Suad Hayri Ürgüblün ve muabuat mensubları hazır bulunmuşlar, muhtelif meseleler üzerinde samimi görüşmeler yapılmıştır. Resim, dünki toplantıdan

DENİZCİLİK

Harbin dördüncü kışına girerken...

Bu kış münakaşa edilecek en mühim mevzu: İngilizler Avrupa karasına gelecek yaz ayak basabilecekler mi?

("Son Posta,, nin denizci muharriri yazıyor)

Harbin dördüncü kışına ayak basıyoruz. Böylelikle harb, dördüncü defa olarak hareket devresinden münakaşa ve propaganda devresine girmek üzere bulunuyor. Acaba gelecek yaz harb nasıl gelişecek? Harbin sonu gelecek mi? İngilizler nereden Avrupaya çıkacaklar? İşte bu sualler yine uzun uzun münakaşa edilecektir.

Bu suallere doğru olarak cevap verebilmek harbin siyasi, iktisadi, askeri cephelerini iyi etüd etmekle mümkündür. Biz burada meselenin yalnız bir cephesini ele alacağız. Acaba İngilizler gelecek yaz Avrupaya çıkabilirler mi? Çıkarlarsa nereden çıkarlar?

Karaya asker çıkarmak, deniz habrinin en çetin bir meselesidir. 1914-18 harbinin muhtelif cephelerinde böyle hareketler yapıldı. Lâkin, yalnız müdafaasız addedilen sahiller işgal edilebidi. Fakat Çanak kale gibi çetin bir müdafa sahası olan karalara, büyük donanmalara malik olan devletler tarafından bile dokunulmayıacağı anlaşıldı. Bundan dolayı denizciler, deniz aşırı topraklara asker çıkarmanın çok müşkül olduğunu teslim ettiler.

Ancak bu harbde yapılan iki hareket, çıkarma halindeki fikirleri, mizi sarsar gibi oldu:

- 1 — Norveç çarması
- 2 — Giridin işgali

Bu hareketlerin her ikisi de en kuvvetli donanmaya sahip olan İngiltereye karşı yapıldı ve muvaffak oldu. Böylelikle efkârı umumiye de, şayed tayyare üstünlüğü olursa, kuvvetli donanmaya rağmen deniz

aşırı toprakların işgal edilebileceği kanaati hasıl oldu.

Fakat biz bugün böyle bir mesele için en çetin ve en önemli safhasında bulunuyoruz. Harbin bütün yükünü üzerlerine çekmiş olan Almanya ve İngiltere birbirlerini ufak bir denizin ayırdığı topraklarda buluyorlar. Bunlardan bir tanesi, bu denizin bir tarafından diğer kıyıya atlayabilirse harb bitecektir. Fakat olmuyor... Bundan da anlarıyoruz ki, Girid ve Norveç hâdiselerini mevzu için kâfi bir misal olamamıştır. Bugün yalnız donanma veya yalnız hava kuvvetleri harbin neticesini alacak olan çıkarmayı garanti edememektedirler. İşte bunun içindir ki İngiltere, Avrupaya ayak atmak için hem hava, hem de deniz üstünlüğünü temin etmekle uğraşmaktadır.

Acaba böyle bir hazırlık bu kış içinde tamamlanabilecek mi? Karıştırdığımızda bulunan müşküller şunlardır:

a — İki taraf arasındaki hava müvazenesi hâlâ şüphededir.

b — Kıyıları iyi tahkim edilmiştir.

c — Kıyılardan içeriye doğru müdafa edilmiş mevziler çoktur.

d — Karaya asker götürecektir. modern taarruz silahlarına mukavemet edememektedir.

Bu kadar teşkilâtın İngiltereyi yıldıracağı tasavvur edilemez. Çünkü bu devlet için zaferin basamağı oradadır. Ancak Avrupaya çıkmak için, zayıf mutedil olacak olan bir kıyı seçmelidir. Basit bir haritaya

bakacak olursak böyle çetin bir kıyıya çıkmaktan ise, bugün için bir taraf, fakat topraklarından istifade edebilecek bir devletin (Portekiz veya İspanya gibi sahillerini intihab etmenin faydalı olacağını görürüz.

Bu hususta Akdeniz ve bilhassa şimali Afrika sahillerinin de büyük önemi vardır. Eğer Afrika toprakları, mihver elinden koparılabilirse Avrupaya çıkmak hayli kolaylaşır. Ancak bu suretledir ki çıkmak istenilen topraklara kadar olan deniz yollarının emniyeti adamakıllı temin edilmiş olur.

Bu iş de, Avrupayı işgal kadar değilse de, yine zor bir iştir. Bundan dolayı Afrikanın veya şimali Afrikanın işgalini harbin mühim bir safhası addetmek lâzımgelir. Herhalde önümüzdeki senenin, İngiltere için uğraşılacak mevzu budur. Ancak bu hareket başarıldıktan sonra Avrupaya çıkmak günün deniz meselesi haline gelir.

Tekirdağlı Hüseyin Mülâyim ile karşılaşılıyor

Birkaç senedenberi karşı karşıya gelmeyen iki tanınmış pehlivanımız bu akşam Şehzadebaşında karşılaşacaklardır. Tekirdağlı Hüseyinin güreşlerden çekildiği dedikodusu bu haberle tekzip edilmiş bulunuyor. Acaba Mülâyim pehlivan Tekirdağlı'nın düşkün vaziyetinden istifade ederek eski hasmını ortadan çıkarmak mı istiyor? Herhalde Şehzadebaşında bu akşam yapılacak olan bu boğuşmanın epeyce alâkalı olacağı anlaşılıyor.

TIYATRO

Şehir tiyatrosunun hazırlıkları Tiyatrolarımızı tehdit eden büyük bir derd: Temaşa vergisinin fazlalığı

Birinciteşrinin ilk günü, Şehir Dram Tiyatrosu mutad olduğu üzere Şekspirin bir piyesi, Komedi tiyatrosu da İtalyan müelliflerinden Goldoninin eserle kapıları ni ve perdelerini açıyorlar. Dram Tiyatrosunda seyredeceğimiz «Bir Kış Masalı» Şekspirin olgunluk devresi eserlerindedir. Her ne kadar «Hamlet», «Otello», «Romeo Jül-yet» «Makbet», «Venedik Taciri» vesaire kadar harcılaem değilse de Şehir Dram Tiyatrosunun, her yıl Şekspirle perdesini açmak an'anesine yakıtacak kudrette bir eserdir.

Bazı iddialar hilâfına, ben şahsen Muhsin Ertugrulu ekolü olan bir rejisör saydığım için, «Hamlet» in son defa sahneye konuluşunda olduğu gibi, «Bir Kış Masalı» ni de kendine mahsus bir ambalâjla önümüze koyacağı ve bu itibarla da tutturacağı kanaatindeyim.

Komedi Tiyatrosu Goldoninin «Yalancı» sını oynıyacak.

Goldoni, sahne tekniği kuvvetli bir İtalyan muharriridir. Bir kusura, piyeslerinde eşhas kalabalık olduğu halde, bütün yükü birkaç kişinin omuzuna yüklemesidir. Bu sâkatlığı bütün eserlerinde görürüz. Bu sene maalesef sevimli san'atkar Hazimden mahrum bir kadro ile faaliyette bulunacak olan komedi Tiyatromuz bermutad, şahsî gayretlerle bize sahnesine koyduğu eserleri beğendirmeye mahkûm. Bunun sebebi de, Matbuat Umum Müdür-lüğünün, kendisine tetkik için gönderilen eserlerde, bir komedide aslâ bulunmaması lâzımgelen vasıfları aramağa kalkışması..Bunu ayrı bir yazı mevzuu olarak ele almak niyetindeyim. Bu itibarla üzerinde pek duramiyacağım.Dram tiyatrosunda,mevsimin ikinci eseri olarak, «Bir ana» mütercimi Bayan Mübeccel Yararın, Andre O'beille'den çe-

virdiği «Nuh» u göreceğiz. «Nuh» un edebiyat ve sahne bakımından bir yenilik arzedeceğinden şüphe etmiyorum. Komedi kısmında da, ikinci temsil Yunan ediblerinden Melas'ın, «Asrileşen Baba» sıdır. Çocuk Tiyatrosu da, Sabih Gözen'in terbiyevi, aynı zamanda ga-

yet eğlenceli bir oyunile temsilleri başlayacak.

Açılış günlerine aid, şu küçük tafsilâtı verdikten sonra bu sene Şehir Tiyatrosunun, hayır yalnız Şehir Tiyatrosunun değil, bütün tiyatrosunun (Devamı sayfa 4/1 de)

Nusret Safa Coşkun

"Son Posta,, nin bulmacası: 7 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

- 1 — Salımlık (7), Nefer (2).
- 2 — Açıkça (6), Su ortasındaki top rak (3).
- 3 — Asude (5), Bir emir (3).
- 4 — Duadan sonra söylenir (4), kurusun kısaltılmış şekli (2), Sorgu edatı (2).
- 5 — Bir ağaç (8).
- 6 — Mübalaga, landırmak (4).
- 7 — Ok atmağa yarar (3), Ceriha (4).
- 8 — Yemek (2), Kiraya verir (7).
- 9 — Fena (3), Bir erkek adı (5).
- 10 — Abûle (4), Yufkardan aşağıya doğru:

- 1 — Deri işi yapan (5), Sueu (4).
- 2 — Yaka silkme nidası (6), Neş'ell (3).
- 3 — Teneke zamlı (5), Nota (2).
- 4 — Sonuna (S) gelirse bir meyva olur. (5), Bir renk (2),

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 5 — Cezirin aksı (3), Bir emir (5).
- 6 — Genişlik (2), Bir harf (2), Ka bul etmemek (3).
- 7 — Anadolu'da bir Jağ (7).
- 8 — (Ver) in aksı (2), Yok etme (5).
- 9 — İngiliz nazırlarından biri (4), Taharri ettir (4).
- 10 — Misur ilâhı (2), Sarışın deri (5).

Tiyatro

(Baş tarafı 3/1 de)

rolarımızın başına çorap örmeşi yüzde yüz bir meseleden bahsetmek istiyorum.

Bu da temasa vergisidir. Yeni vergi zamlarıyla birlikte tiyatrolar % 56 vergi ödemektedirler.

Bu vaziyette Şehir Tiyatrosu, mecburen fiatları artırmış olmasına rağmen açık vermeğe mahkumdur. Beşiktaşta, daimi bir yer temin etmiş olan Ertuğrul Sadi Tek Heyetinin de, bu kişi İstanbulda geçireceğini öğrendiğimiz Raşid Rıza tiyatrosunun da, «Yangın Var!» diye pıllarını, pırtılarını toplayarak san'at sahasından kaçmalarına malesef intizar zaruretindeyiz.

Sayın Başvekilimizle, Maliye Ve Kilimizin, Meclis açılır açılmaz, memleket tiyatrosunun istikbalini tehdid eden, fakat küçük bir fedakârlıkla, devlete hiçbir külfet tahmil etmeyen bu vergi derdine bir çare bulacaklarına hiç şüphemiz yoktur.

Esasen, vergilerinin tabfi edileceği, tiyatro olarak memleketimizde 10 dan fazla heyet yoktur. Bu topu topu 10 aded tiyatrodan affedilecek vergi miktarı hazineye bir zarar vermez. Bilâkis bu heyetlerin faaliyetlerine devamla ile hazine kazanır.

Bu mesele hallolmazsa, bizde tiyatro ölüm cezasına çarptırılmış demektir. Halbuki, seragatkârane bir şekilde çalışan tiyatrolarımıza ceza değil, mükâfat vermek zorundayız.

Geri bir mesele kalıyor.

O da, Şehir Komedi Tiyatrosunun eski «Ses» sinemasına nakli keyfiyeti. «Şehir Tiyatrosu» adını taşıyan bir müessesenin böyle at canbazhanesine benzeyen bir bina, da çalışması şehir içinde, belediye için de, san'at için de bir yüz karasıdır. Daha büyük ayıbtımız, hâlâ bir «Şehir Tiyatrosu» binası yapılmamıştır. Kendi kendimizden sıkılmıyoruz, bari İstanbulu celbedip, kendimize güldürdüğümüz ecnebi san'atçılardan utanalım. İstanbul şartlar ne olursa olsun süratle bir tiyatro binası kazandırmalıyız. Yeni tiyatro mevsimine girerken

(Yeşilay) in verdiği kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sarlar Vekilimizin içki sarfiyatının 7 milyondan 9 milyona çıktığı ve daha da 10 milyona tezyid edileceği yolundaki son demeci bizi daha aktif bir mesai tarzına sevk etmiştir.

Propaganda, irşad ve telkini kâfi bulmuyarak hükümetten memnuiyeti kat'iyeye istiyecek kadar heyecanlandık. Son kongremiz bu heyecanın tabii bir tezahürüdür.

Fevkalâde toplantıya sayısı 3 bini bulan bütün üyelerimiz iştirak etti. Muayyen işleri görüştükten sonra, memleketimizde alabilirdiğine artan küllü iptilâsına temas ettik.

Bir avukat azamımız Sultanahmedden Beyazıda kadar imtidad eden caddede meyhaneler hariç tam 24 tane ayaküstü içki satan yer tesbit ettiğini söyledi. Arkadaşın bir hakikati ifade eden müshahedesi yürekler acısıdır.

Yüksek tahsil gençliğinin toplu bir halde bulunduğu böyle bir muhitte bu gibi yerlerin bulunması bizi değil, her akli selim sahibini müteessir eder kanaatindeyim.

İçki iptilâ ve sarfiyatının bir memleket için ne iktisadî, ne de ticarî hiç bir faydası yoktur. Profesör Landouzy'nün dediği gibi o, olsa, olsa her şeyden evvel çok mühim sihhî ve içtimai bir davadır.

Ben değerli meslekdaşım Mazhar Osman Uzmanın fiatların artırılması yolundaki fikrine asla iştirak etmiyorum, ben istihsalin artırılmamasına taraftarım. Bir adam piriç bulamazken, bol bol rakı mı bulmalıdır?

İçki istihsalî azalırsa kara borsa türer, kaçakçılık ürer diye bir noktai nazar da ortaya atılamaz. Milli Şefimizin buyurdukları gibi «içenin parasını, içmiyenin sıhhatini kazanmalıyız» zarar yok inhisar varidatı birkaç milyon noksan olsun... Diğer taraftan içtimai kazancımız milletimiz için değerinde olacaktır.

çudumuz yüzler hanesini geçmezken bugün binlerle yüksek tahsil gençliğini aramıza almakla memleket hesabına iftihar duyuyoruz.

Bu kıymetli gençlerin kurumumuzu iştirakleri, doğrudan doğruya şahsî arzularından ve bu içtimai davayı tam manasile kavramış ve benimsemiş olmalarından doğmuştur.

Şurasını da şükranla kaydetmek isterim ki, hükümetimiz de kurumumuzun faaliyetini teşvik ve teşci edecek mahiyette bize yardımlarda bulunmağa başlamıştır. Bütün bu maddî ve manevî yardımlardır ki; bir gün gelecek mücadelemizde sureti kat'iyede muvaffak olacağız.

F. Öner

Büyükada cinayeti muhakemesi

Bundan bir müddet evvel Büyükadada, Güvercinlik mevkiinde, feci bir cinayet işlenmiş ve Sedad adında bir genç metresi Fatmayı, ayrılma teklifine sinirlenerek bıçakla 14 yerinden yaralamak suretile öldürmüştür.

2 nci ağırcezada bakılan bu davanın dünkü duruşmasında şahidler dinlenmiş ve muhakeme de gelmeyen bir şahidin celbi için tafik edilmiştir.

RADYO

GARŞAMBA, 23/9/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzu geliştirelim, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Radyo salon orkestrası, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık m. kamelatlı şarkılar, 18: Saa ayarı, 18.03: Şarkılar, 18.15: Fasil heyeti, 18.45: Radyo dans orkestrası, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Yurddan sesler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir maaş öğreniyünüz, 21: (Evin saati), 21.15: Vals'ler (Pl.), 21.30: Temsil & Kingül Afesi, 21.50: Riyaseticümhu

İsveç'te seçim neticeleri Berlinde fena karşılandı

Stokholm 22 (A.A.) — Bütün İsveç'te yapılan nahıye intihabları -nın kat'i neticesi şudur:

Sosyal - demokratlar: 1938 de kazandıkları 864 üyeliğe karşı 833, muhafazakârlar 281'e karşı 266, ziraatçiler 176 ya karşı 212, liberaller 163 e karşı 166, komünistler 26 ya karşı 46.

Berlindeki bütün İsveç gazete muhabirlerinin yazdıklarına göre seçimler neticesi bilhassa komünistlerin nisbeten yüksek kazançları Alman mahfillerinde büyük bir ilgi ve şiddetli tenkidler uyandırmıştır.

Alman hariciye nazırlığında bu hususta denilmiştir ki:

Nahıye seçimleri İsveçin dâhilî bir işi o'ak tel'kkl edilmek lâzım gelirse de, bolşevikliğe karşı bilüim dirim savaşına girişmiş bulunan Almanya böyle bir inkışafa kayıdsız kalamaz.

Ticaret Vekilinin Denizlide tetkikleri

[Baş tarafı 1 inci sayfada] tevzünde ve temin ettikleri iplik nisbetinde en iyi kalitede dokuma teslim etmelerindeki kontrolün kuvvetlendirilmesini ve dokumaların mevcut limited şirket tarafından memleket dâhilinde satışa arz edilmesi hususunda alâkadarlara emirler vermiş, kooperatiflerin bugünkü şartlar dahilinde yüklendikleri vazifelerin ehemmiyetine ve yarın için de hazırlıklı bulunmaları lüzumuna işaret etmiştir.

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ İSTANBUL KLİŞEHANESİ ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞU-29 UCUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR

Finlândiya harbtenden ne şartlarla çekilecek?

(Baş tarafı 1 inci sayfada) tepkisi merakla beklenmektedir. Finlândiyanın, Amerikan efkârının müzaheretini temin amacını güden açık bir demecinin bahis mevzuu olduğu bildirilmektedir. Bütün Avrupa memleketleri için de Birleşik Amerikaya olan borcunu ödemiş tek memleket olan ve Ruslara karşı kahramanca müdafaası umumî takdir ve hayranlığı kazanmış bulunan Finlândiyaya karşı burada çok büyük bir sempati vardı. Bununla beraber, bu histe, bilhassa Birleşik Amerika harbe girdikten sonra az çok soğukluk hâsıl olmuştur. İki memleket münasebetlerindeki gerginlik, bir müddet önce, Birleşik Amerika hariciye nazırlığı Amerikadaki bütün Fin konsolosluklarının kapatılmasını istediği zaman belirmiş, fakat diplomatik münasebetler devam etmiştir.

Vaşington 22 (A.A.) — Hariciye nazırı Cordell Hull, gazeteciler toplantısında Finlândiya hakkında sorulan bir suale cevab vererek bu hususta bugün söyleyecek bir şeyi olmadığını, fakat bu memleketin Birleşik Amerika ile münasebetleri hakkında daha sonra demecinde bulunacağını bildirmiştir.

Papalık nezdinde

Bern 22 (A.A.) — Vatikan'dan İsviçre ajansına bildirildiğine göre Papa, Ruzveltin mümessili Myron Taylora yakında yeni bir mülâkat daha verecek ve Amerikan diplomatı bundan sonra Romadan ayrılacaktır.

Taylor, Papa ile yapacağı iki mülâkatı beklerken muhtelif milletlerin Papalık nezdindeki diplomatlarla görüşmeler yapmıştır. Elçinin memleketine dönerken İspanyada kısa bir müddet için durması muhtemeldir.

Müttefiklerin Libyada bir akınları

[Baş tarafı 1 inci sayfada] Libya sahrasından gelen düşmanın üstün motörlü zırhlı kuvvetlerle şiddetli bir savaşa tutuşmuşlardır. Kalabalık bir topçu kuvvetinin desteklediği ilk tarruz püskürtülmüş, garnizonun mukavemeti, İtalyan ve Alman hava teşkillerinin mükerrer müdahaleleriyle tesirli surette desteklenerek ertesi günler inad ve metanetle devam etmiş ve düşman insanca ve motörlü vasıtalar bakımından ağır kayıplara uğramıştır. Dün takviye vazifesi görmek üzere gönderilen motörlü kollarımızdan birinin yaklaşması üzerine düşman muharebeden çekinmiş ve Mihver hava teşkillerinden tarafında takib ve bombardıman edilerek cenuba doğru süratle ric'at etmiştir.

Piriç fiatlarında görülen yükseliş baş döndürüyor

[Baş tarafı 1 inci sayfada] lüğünde muhtelif tüccarların iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda zahire ve erzak maddelerinin son günlerdeki fiat yükselmeleri tetkik edilmiş ve bu mesele üzerinde tüccarların mütaleaları tesbit edilerek bir rapor halinde Ticaret Vekâletine bildirilmiştir.

İç yağı niçin yükseliyor?

Et fiatlarıyla birlikte hareket etmesi tabii görülen iç yağı fiatları son günler içinde gayri tabii olarak yükselmeye başlamıştır. Halbuki canlı hayvan ve kesilmiş et satışları et ve iç yağı tefik edilmeden yapılmaktadır. Bu hal alâkadarların da nazarı dikkatini celbetmiştir. Belediye iktisad müdürlüğü bu hususta tet-

Memleket haberleri

Zilede

Bir kadın kükümdar tarafından kurulan bu tarihi kazamızda süratle inkişaf eden bir zirai kalkınma göze çarpıyor

Zile, (Hususi) — Bu mntakada eskiden birçok hükümetler kurulmuş, müteaddid hükümdarlar saltanat sürmüşlerdir. Bu hükümdarlardan birinin ailesine mensub prenseslerden Zayla isminde bir kadın buraya kendi adını vermiş ve şehrin o tarihten sonra Zayla diye anılmasını emreylemiştir. İşte Zile kelimesi Zaylanın, halk dilinde tahrife uğramasından türemiş bir kasaba ismi haline girmiştir. Zilenin o eski devirlerden kalma ve hâlâ ayakta duran tarihi enkaza malik bulunması da buranın tarih boyunca birçok istihaleler geçiren memleketlerden biri olduğunu anlatıyor. Şehrin ortasında halen bir kale mevcuttur. Bu kalenin bir benzeri de şehrin diğer yamacına oturmuş vaziyettedir. Söylendiğine göre her iki kalenin ortasında tahtelârz bir yol vardır. Bu yolun vaktile hükümdarların, hariçten gelecek tehlikelerden korunmak ve iki kalenin yer altından birbirine yardım etmesini temin eylemek maksadile yapıldığı da ilâve ediliyor.

Zile, her şeyden evvel, ziraatçı bir memlekettir. Başlıca gelirini hububat ve pancar teşkil eder. Meyva ve sebze bakımından da civar kasaba ve şehirlere tefevvuk eder. Son yıllarda pancar ziraatine verilen ehemmiyet ve civardaki fabrikaya kesif miktarda mal vermek mevkiine geçişi, Zileyi ihya etmeğe namzed kılan sebeblerin başında sayılabilir. Pancar ziraatı gibi afyon ekimine de son seneler zarfında ehemmiyet verilmiş ve bu mahsulden de oldukça istifade edilmeğe başlanmıştır. Zilenin bağcılığı bilhassa ileridir. Zile bağ-

Bigada

Bir baba rakibinin kollarını tutarak zavallıyı 18 yaşındaki oğluna bıçakla öldürttü

Biga (Hususi) — Şehrimize bağlı Servi köyünde geçen hafta bir hiç yüzünden feci bir cinayet işlenmiş ve bir zavallı köylü öldürülmüştür. Servi köylü 45 yaşlarında bahçıvan Kâzım, yine o köyden Mustafa Karademirle aylardanberi dargındır. Köy deresi mecrasından nöbetle sebze sulamak yüzünden aralarında çıkan ihtilâf, derin bir husu met doğurmuştur.

Hasmına karşı bir türlü kinini yenemiyen Kâzım, vak'a gecesini oğlu on sekiz yaşlarındaki Ali'ye «Haydi çabuk hayvanları bağla da köy kenarına çık, orada seni bekliyorum. Şu herifi haklayalım!» demiştir. Ali de babasının tenbihi veçhile harmanlığa çıkmış. Mustafanın yolunu beklemeye başlamıştır.

Bir şeyden haberi olmayan Mustafa, hava karardıktan sonra yatış vakti koyunlarını evine getirmekte iken Kâzım önüne geçmiş ve hemen üzerine atılarak biçarenin kollarını arkadan sımsıktı tutmuştur. Babasına yardıma gelen Ali de bir çağını çekerek onun göğsüne beş defa saplamış ve cansız olarak yere sermiştir. Katiller derhal yakalanarak adliyeye verilmiş, tahkikata başlanmıştır.

Akçadağ köy enstitüsü talebelerinin gezileri

Adana, (Hususi) — Akçadağ köy enstitüsü talebeleri, 26 kişilik bir kafile halinde tetkik gezisine çıkmışlardır. Bu kafile ayın 21 inde şehrimize gelecektir. Maarif Müdürlüğü icab eden hazırlıkları yaptırmaktadır.

da yetişen üzümler ya yaş iken civar vilâyetlere, bilhassa Sam-

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

bu münasebetle yapılmış olan hesaplar da doğru olsa hükümetin eline her sene yarım milyon ton buğday geçer. Bu miktar buğday da ordunun ve büyük şehirlerin ihtiyaçlarını karşıladıktan başka serbest piyasada nâzım rolünü oynayacak mühim bir stokun temin edilmesini de mümkün kılar. Anlaşılan Asım Us ayniyat vergisini genişleterek bütün toprak mahsullerine teşmil etmiş ve bu genişlemeden fiatların sabitleşmesi gibi mühim bir netice çıkacağını ummuştur.

Doğumun yanlış düşündüğünü söyleyelim. Bence bu teklifin başlıca mahzuru ekonomi sisteminde yeni bir değişikliğe, hükümet mekanizmasında da yeni teşkillere ihtiyaç göstermesindedir. Fakat ben şimdi daha ziyade Asım Us'un makalesine sıkıştırmış olduğu bir fiat listesi üzerinde durmak isterim. Müsade ederse bu fiat listesini aynen alayım:

1941 Eylülünde 42 Ey.
Toptan Kr. T. Kr.

Zeytinyağı	kilosu	65	130
Tereya	»	150	360
Turyağı	»	72	200
Sabun	»	41	85
Patates	»	11	30
Soğan	»	4	15
Mercimek	»	19	40
Şeker	»	50	130
Bz. peynir	(18 ki.)	800	2300

Bu listede anlaşıldığı üzere memleketimizden muharebenin birinci yılı ortalarından itibaren yavaş yavaş artmaya başlayan fiatlar muharebenin ikinci yılı ile üçüncü yılı arasında birdenbire bir dev hamlesi yaparak yüzde 100, bazan 200, hattâ (300) e yakın artmıştır.

Hatırlarda olduğu üzere muharebenin birinci yılı sonunda,

koyulan âlimlerimiz bilhassa üç nokta üzerinde durarak:

- 1 — Mal azaldı.
- 2 — Çalışan kol eksildi.
- 3 — İstihlâk arttı, demişlerdi, bir hayli de ihtikâr adını taşıyan umacıya yüklenmişlerdi.

Dış memleket mamulâtı mevzuumuzun dışındadır, yiyecek maddeleri üzerinde konuşuyoruz:

Muharebenin ikinci yılı ile üçüncü yılı arasında ekilen tarla ile çalışan kol yine mi azalmış, istihlâk yine mi artmıştır?

Bu suale müsbet cevap verilebileceğini, verilecek cevabın rakamla ispat edilebileceğini sanmıyorum. Amerikada stok yapacak derecede fazla toprak mahsulü mevcut olduğu halde yiyim maddelerinin fiatlarının artmasında rol oynayan sistem ve temel değişmelerinin sarsıntıları ile in'ikâs kaidesi ise bunlardan in'ikâs kanununun ve iş-tira kabiliyetleri meselelerinin tesirlerini memleketimizde de bulabiliriz.

Ekrem Uşaklıgil

«Son Posta» nın spor tefrihası: 127

Kara Ahmet

Ahmed rakibini yenebilecek mi?

— Söylemeğe hacet yok. Zaten bu oyun Yürük Alinindir. Usta olan birçok pehlivanlar biliyor. Sen, nasıl oturuyor da bilmiyorsun?

— Düşündü, taşındı, bir türlü bulamadı ve Hergeleciye rica üzerine ricada bulundu. Nihayet Hergeleciyi yumuşattı. Fakat Hergeleci:

— Söylerim... Zaten oyun benim icadım değil... Fakat bedavasına olmaz...

— Tam yerinde ve mukabilinde yenme oyunu ise ne istersen!

— Bir kuzu çevirmesi.

— Pekâlâ... Fakat püften bir oyun ise kuzu değil, bir serçe çevirmesi bile yapmam!

— Pekâlâ! Yapma! Yalnız hayret ettim sen, bu oyunu nasıl bilmiyorsun? Çünkü Yürük Alinin meşhur oyunlarından biridir.

— Bilmiyorum... Demek tesadüf etmemişim...

— Bak şimdi sana söyleyeyim: Hüseyin, alttan kalkarken ayakları birbirine bitişik mi idi?

— Evet, iki defasında da ayakları birbirine bitişik olarak kalktı.

— Tamam bir elde yenilir o... Ellerini kemane bağına koyup dönerek doğrulduğu zaman üstten kemaneyi birdenbire aşağıya ve kucunun altına doğru sıvazlayıp kuvvetle çektin mi ne olur?

Deyince, muhatobı:

— Ha, anladım!. Derhal kış üstü düşer hasım ve açılıp yenilir...

— İşte bu, Yürük Alinin elsiz dediği bir oyundur. Fakat Hüseyinin kalkışı çok güzel olmakla eksiktir. Ayaklarını açıp öyle kalkmak lâzımdır. Ayaklarını açıp kalkarsa kemaneyi sıvazlayıp kış altına çekmekle budanamaz. Çünkü ayakların açıklığı budamaya mâni olur. Alttan kalkarken ayakları açıp öyle kalkmalıdır.

— Değil kuzuyu, koyun bile hak ettin!

— İşte bu, Ahmed benim elim geçerse hep bu açmazları öğrenecek ve bunları bilmiş olsa idi şimdi Hüseyini yere vurmüştu...

Dedi.

Kara Ahmed, bir keresinde de Hüseyini altına almıştı. Sarma vurup basmıştı. Ondan sonra oturak kundesini vurmüştu. Hergeleci, gene dikkatle Kara Ahmed'i takip ediyordu. Kara Ahmed, hasmına oturak kundesini vurdu ve aşırmağa savaştı. Fakat kurnaz Hüseyin hasmına sayvant aşırmağın için bekliyordu. Oturak kundesinde sayvant mühim bir oyundu. Kündeyi aşırırken altta bulunan künde tarafına olan yağın aşırıp hasmının göğsüne dolar, bu suretle kündeyi vuran altta kalır ve sirtüstü gelir... Sayvantı vuran üstte kalarak galib gelir...

Bu, sayvant aşırma oturak kundesinin mukabil oyunudur. Kara Ahmed, sayvantı biliyordu. Fakat sayvanta gelmemek için ne yapacağını bilmiyordu. Bu sebeble korkusundan bir türlü oturak kundesini aşramıyordu.

Kara Ahmed, birkaç defa kündeyi doldurduğu ve tazelediği halde bir türlü aşıramadı hasmını... Hep sayvanta geleceğim diye çekiniyordu. Kurnaz Hüseyin de tetikte idi. Ahmed de hasmının tetikte olduğunu görüyordu.

Bu sırada Hergeleci, olanca kuvvetile kahkahayı bastı. Hattâ yakınlarında bulunanlar Hergelecinin bolca gülmesine şaşıtlar. Ahmed, daha hâlâ hasmını biçimine getirerek oturak kündesile aşırmağa savaşıyordu. Hergeleci, gayri ihtiyari bağırıldı: — Abe! Bırak be!.

Hergeleci, dayanmamıştı. Arkadaşı sordu: — Ne oluyor gene Hergeleci?

